

„Niso li prav govorili tvoj rajni oče? Ni li res tako prišlo?.... Veruj mi — zlati moj Ivan“ — nada-ljuje nekako navdušena Ivanka — ako bi ne bila najina ljubezen z zvestobo združena, Bog vé, bila bi li edina slava naji tako srečna storila, kakor sva zdaj!“

„Prav imaš, dušica moja“ — zavrne Ivan. „Slava, kakor nad Napoleonom vidimo, mine; — ljubezen ostane večno. Naj bi tudi najina večno trpela.“

Poleg „Neven-a“ posnel Josip Levičnik.

Dopisi.

Topčider v Srbii 9. avg. Ne morem si kaj, da bi vam ne pisal o letošnji grozni suši, ki tudi v Srbii ni samo strn in travnike pokončala, temoč nam tudi posušila in v prah zdrobila, jaro setev, do ktere smo še naše edino zaupanje imeli. Do zdaj ni še nihče ne žel ne kosil; pa mili Bože! v jeseni tudi ne bo česa spravljati, — vse je suho! Jaz nisem posestnik, nimam ne svoje hiše ne svoje zemlje; imam pa veliko veselje do poljedelstva in do izreje lepe živine; toraj sem na njivah, ki jih od opraviteljstva dobivam, posejal vsake fruge po nekoliko, nadja se, da jez in moja žival bomo čez zimo lahko in brez skrbi živeli. Pa kaj mislite, koliko bom pridelal? Toliko kakor drugi, ki so stokrat več sejali, — jaz nimam nič, pa tudi drugi nimajo nič. Mislil sem, da bom imel najmanj kakih 20 do 30 mernikov debelače; pa ne bo je ne maslica. Posušila se je in požeti sem jo mogel, da sem saj za živino nekoliko živeža dobil. Kdor je ni požel, ima same rumene palice po njivi, kajti perje se je posušilo in zdrobilo, da so ostale same vele, rumene štoklje, od katerih nobene koristi ne bo. Fižola sem posadil 6 bokalov, ne bom ga imel ne zrna. Krompir se je pa zdavnej tako posušil, da se več ne pozna, če je kdaj rastel. Lepih buč, pese, zelja, repe itd. sem mislil, bo toliko, da me je večkrat skrbelo, kam bom te reči spravil; al zdaj nimam nobene skrbi več — vse je suho in ne bo kaj spravljati. Dokler je topčiderski potok kaj vode imel, so mi zelje itd. moji jetniki pridno zalivali, in imel sem upanje, da mi bodo saj najpotrebniše reči rešili; al posušil se je zadnje dni potok do dobrega, in vse sem mogel nemili osodi prepustiti. Take suše in tako slabe letine v rodovitni topčiderski dolini živa duša ne pomni. Letos tudi sadja ni tukaj skoraj nič, k večemu se vidi kaka ko cibara drobna pa zagatna češpljica. Koliko, kako lepo in dobro je pa sicer sploh druge leta sadje po rodovitni, lepi Srbii bilo! Letos je dragina pri nas že zdaj velika, pa bo gotovo še večja. Za ubogo živinico bo nam pa grozno trda, ker mrve se še za denar ne dobí. Iz rodovitnega Banata se cele trume ljudi vsaki dan v Srbijo preseljavajo. Žalostni gredo z lačnim trebuhom za kruhom v vnotranjost Srbije, kjer pravijo, da je zemlja dobro obrodila. — Od žalostnega polja kmetijstva prestopimo na polje slovstveno, ki se veselejše kaže. Literarno društvo srbsko me je naprosilo, naj se zahvalim slavnoznanemu gosp. Matiju Majar-ju v imenu društva za knjige, ki jih je poslal društvu. Izpolnujem to nalogo, da vas prosim ljube „Novice“, sporočite učenemu rodoljubi srčno zahvalo z velikim spoštovanjem. — Slavno društvo slovenski me je tudi prosilo, naj naznam javno, da vsaki ud društva srbske slovesnosti more knjige, ktere je do zdaj društvo izdalo, brez plačila dobiti. Toraj naj blagovoli se pismeno na me obrniti in jez mu jih bom radostno po pošti poslal. Se vé, pošne stroške mora vsaki sam plačati. Dozdaj je društvo izdalo 15 knjig srbskega „Glasnika“, ki so polne učenih reči. Razun „Glasnika“ je pa tudi izdalo mnogo znanstvenih knjig in knjižic, ktere je pa že večidel na svoje ude razpo-

slalo. — Tudi me je društvo prosilo, naj slovenskim udom tega društva povem, da je sklenilo „enciklopedijo vseh nauk“ izdajati. Za ta velik posel je društvo iz svojih členov poseben odbor vredilo, v katerem so vsi predeli naukov namesteni. Ta odbor bode naredil načrt, po katerem se bo to veliko delo izdelovalo. Želeti pa bi bilo, da se tega posla za svojo stran udeležijo z delovanjem ali dobrim svetom tudi Slovenci, ki so udje tega društva, pa tudi drugi, ki so zmožni srbski pisati. Se vé da slovenskemu narodu bo srbska enciklopedija naukov še le tadaj od velike koristi, kadar bode njemu tudi tista pisava bolj znana, ktero sta naša aposteljna sv. Ciril in Metod pred 1000 leti učila, ktero smo pa preveč zanemarili. Cirilica je slovanska pisava, in sramota je, da je ne poznamo in se je ne učimo. — Naj povem še, da v malo letih bomo v Belem gradu srbsko vseučilišče imeli. V ta namen je poklonil rodoljubni Srbin kapitan Miša svojemu narodu veliko in lepo hišo v Belemgradu, ki je gotovo najlepša in največa cele Srbije, in bila bi tudi kinč bodi si Dunaju, Parizu ali Petrogradu. Ta hiša se zdaj marljivo na stroške imenovanega gospoda prenareja, da bo tako tudi njena notranjost sposobna za učilišče.

Dr. Janez Podliščekov.

Iz Gorice 26. avg. — F. — Pretekli pondeljek so tukajšne pripravljanke svoje preskušnje prestale. Ko se je lani pripravniška šola zopet oživela, se je govorilo, da bode slovenščina vsem pripravljankam zapovedani predmet. Tako se pa vendar ni zgodilo. Letošnja preskušnja nam to priča. Izmed 7 pripravljank ste se le dve iz slovenščine izpraševati dale. Kje je pa ostalih 5? Nočemo biti tako silni, da bi komu, najmanj pa frajlicam, namesti moderne francoščine ali angleščine tem in unim še „preokorno“ slovenščino urivali; al vendar za potrebno spoznamo, da bi se saj v nekterih dekliških šolah zraven manj potrebnih inostranskih jezikov tudi slovenščina in sicer Slovenkam kot zapovedani predmet razkladala. Kajti skušnja uči, da malim Slovenkam učenje samo v ptujem jeziku malo, manj urnim pa ničesa ne tekne, tako, da ko slovensko deklet po 3—4 letih ptujčevanja iz mesta pride, zopet na svoj rojstni dom vse ptuje bukve kmali odstrani in se kot samoukinja domačega branja in učenja in domače molitve poprime, kar ji tudi bolj v srce in glavo gré; saj je naravno. Naš mnogospoštovani šolski nadzornik, visokočastiti gospod kanonik J. Mozetić so se že veliko trudili za šole in se še trudijo, toraj pa trdno upamo, da bodo prihodnjič tudi za slovenski jezik v dekliških šolah še kaj poskrbeli. Tudi bi bil po vpeljani slovenščini v dekliške šole saj nekoliko uničen izgovor nekterih umestjanjenih Slovincov, ki sami kot rodoljubi sloveti hočejo, poptujčevanje svojih otrok pa s tem mislijo opravičiti, da slovenskim dekletam tukaj ni najmanje priložnosti dano, slovenskega jezika se v dekliških šolah učiti in se v njem izobraževati. Nam se taki izgovori le prazni zdijo. Oče in mati, ki se tako izgovarjata, prava rodoljuba nista; kajti pravi rodoljub ne bo zadovoljen s tem, da se njegovi otroci v domači deželi drugemu narodu prištevajo, in da oni, ki so krv njegove krvi, bi celó zaničevali to, kar je njemu kot rodoljubi za vero največa svetinja, kar sam srčno ljubi in spoštuje, če ravno kot moder oče ne bo v nemar pustil, da se njegovi otroci tudi ptujih, posebno deželnih jezikov dobro nauče. — Sinoči smo pokopali podpredsednika naše čitavnice gosp. V. Milharčić-a, c. kr. uradnika. Obilno spremljevanstvo je spričalo, da rajni gospod — bil je še le 39 let star — je bil mnogoljubljen. Tudi naša čitavnica si je prizadela mu najzadnjo čast skazati. Pod vodstvom g. Schreiberja, godbenega učitelja, so mu pevci na pokopališču zapeli žalostno pesem „na grobih“,

napev Jenkotov, besede Cegnarjeve. Naj v miru počiva! — Te dni je skozi Gorico šel g. Aleksander Trojanski, jezikoslovec iz Ruskega. Po svojem potovanju po Slovenskem je prišel tudi med Režijane, o katerih se misli, da so ruske korenine. Gosp. Trojanski pa nikakor ni teh misel; po njegovem mnenju utegnejo biti blede ostanki Staroslovencev.

Iz Celja. †. — Slavni Mozirjani in ti blaga Lipoldova rodovina! kam bi svoje slabo pero namočil, vredno in dostojno popisati vse, kar se je od 9. do 13. t. m. v vašem starem slovenskem trgu godilo? V celih procesijah je ljudstvo v nedeljo 9. avgusta vrelo od vseh krajev v Mozirje k dvojni sv. novi meši čč. gg. J. Lipolda in F. Pirkovića, dveh vrlih bratrancev. Vse, kar se je videlo in slišalo, imelo je slovenski značaj. V krasni okinčani cerkvi spodbujale so med drugim latinske in slovenske melodije goste in nebrojno ljudstvo k pobožnosti, in mariborski bogoslovci pokazali so zopet, da vredni so popolnoma slave, katero so že poprej si pridobili s svojim izvrstnim petjem. Mozirski trg oblekel se je tako rekoč v slovensko, narodno obleko. Pred gosp. Lipoldovo hišo, iznad košate lipe sred trga in iznad mnogo družih poslopij vihrale so v rahlem vetriču in se blesketale v svetlem solncu avstrijska in narodne zastave. Slavoloki z lepimi slovenskimi napisi bili so sèm ter tje razpeti. Možnarji in nakla so pokali, da so tla se tresle, celjska godba pa je rezala vmes, da si mislil, večega veselja ni mogoče ti podeliti, kot je bilo to. Pri bogato obloženi mizi v krasno okinčanih Lipoldovih sobah, krog ktere je sedelo blizu 200 častitih gostov, med temi nad 20 venčanih devic, je vladal le en duh; bilo je vse le ena misel, ena hvala, eno veselje. Slovenski je pogovarjalo se, napivalo in zabavalo slovenski, kakor pri obedu, tako tudi na prostornem, s cveticami, banderi in krasnimi slikami ozaljšanem plesišču. In veselica ta, ki se je na večer v malo „besedo“ prevrgla, trpela je s kratkimi prenehljeji do srede, ko so čast. gostje od blizu in daleč začeli shajati se

„k slovesni besedi v Mozirji“. Ko so gostje iz bližnjih okolic že po slovesno okinčanem, gori popisanem trgu sprehajali se, pripeljejo se najpoprej med vriskom in veselim petjem z veliko slovensko zastavo rodoljubni Šostanjci in za njimi v dolgi rajdi vozov domoljubni Celjanje in Žavčani tudi s prelepo zastavo na prvem vozu; sprejeti so bili z gromovitimi slava- in živio-klici, med tem pa je igrala celjska godba in pokali so možnarji in nakla, da je bilo veselje. O pol devetih je začela se beseda. Ko so pevci celjske čitavnice bili odpeli „Pobratimija“, stopi pred gotovo 300 brojno društvo predsednik čitavnice naše, pozdravi družbo ter govori živo in temeljito o domoljubnosti Slovencev. Gosp. Iv. Lipold odzdravi njegov pozdrav v navdušeni gladki besedi, in zdaj je sledila pesem govoru, govor pesmi in pesmi deklamacija, izmed katerih ste gosp. J. Bilceva „Slovenija oživiljena“ in pa Dežmanove „Proklete grablje“, deklamovane od vrlih celjskih dijakov, društvu so najbolj dopadle. Gospodu, kakor kmetu, gospej in gospodičini, kakor kmetici bralo se je na licu, koliko moč in kakošen upljiv ima slovenska beseda do slovenskih src, ako se družijo z njo bratinska, domorodna ljubezen. Da v kratkem povem (obširno popisati vsega mi tako ni mogoče), beseda ta vesela, izvrstna in od kraja do konca brez vsake motnjave dosegla je v zgornji savinski dolini v malem to, kar je bil sad in nasledek mariborske velike besede. Godrnjačem zavezala je jezik, nemškutarjem, saj nekterim, razvedrila um, zaspancem pa odprla oči, da vidijo zdaj čisto in jasno, kako kratkočasijo se in kaj zahtevajo Slovenci. — Še le vzhajajoče solnce razkropilo je veselja

omamljene goste. Nekaj šlo jih je med strme žolcpaške gore, ter je prepevalo pod slapom bistre Savinje vselega srca mile slovenske pesmi; drugi pa razšli so se veselje in nepozabljivi spomin na to besedo v srcu, v razne kraje dolnjih savinskih obalov. — Hvala čitavnici celjski, srčna hvala vrlim Mozirjanom, največa hvala pa rodoljubnemu gosp. Iv. Lipoldu in vsi njegovi hiši za vseh trud in skrb, s katero je pripravil zgornji savinski dolini toliko blag in vsem nepozabljiv naroden — praznik. O da bi se občna želja izpolnila, in čitavnica celjska vsako leto saj enkrat v Mozirji napravila besedo!

Vsaki večji praznik se ne obhaja samo le en dan, ampak se podaljša na celo osmino; tako tudi pri nas o tej priliki. Niso še zginili iz našega spomina prvi vtiski mozirskih veselice, se nam je odprla že nova v pondeljek večer 17. avgusta. Napravili so nam v slavni rojstni god Njih Veličanstva, našega milega cesarja Franca Jožefa rodoljubni slovenski Laščanje novo veselico

v Laškem trgu: „Dobro jutro“, slovensko iz češkega prevedeno igrokazje. V gosp. Slancovi dvorani, kjer smo že letošnjega 25. januarja toliko lepo „besedo“ obhajali, napravili so v vsakem obziru dostojno in okusno vredjeno kazališče. Po vvodnem govoru o slavnem rojstnem godu Njih Veličanstva, kateri je bil s trikratnimi gromovitimi slava- in živio-klici sprejet, in kteremu sledila je cesarska pesem, peta stojé od vseh pevcev, igravcev in gledavcev in spremljana od topniške godbe, igrali so vrli domoljubje, med njimi ena gospá iz trga in dve gospodičini, ena domačinka, druga pa Ljubljankanka, tako lepo in izvrstno, da se je nam dozdevalo, da smo res v kakem javnem kazališču pred izurjenimi slovečimi igravkami. Po igri so vrstili se v petji celjski, žavski in laški pevci in pevkinje in napivalo se je, se vé da najprvo Njih Veličanstvu, našemu milemu cesarju in cesarici, na blagor Avstrije, na slovo slavjansko, našim bratom Hrvatom, Čehom itd., in veselica se je končala še le pozno v noč, ko je pritekal čas, podati se gostom na kolodvor. — In zdaj, ko sem veselice, ki so v tako kratkem času ena drugi roke si podajale, samo le po vrhu nekoliko popisal, ne morem drugači, kakor da izkličem ter rečem: „Srečne livade savinske doline, na katerih tako iskreni Slovenci prebivajo, v katerih je izbudil se tako čvrsto slovenski duh, in ktere navdaja tolika navdušenost za povzdigo omike, za duševni blagor svojega naroda! Blagodarna bistra Savinja, ki kot dragocen, srebern trak slovenske trge z mestom našim vežeš in jim tako čudovito narodnega duha deliš, porosi s svojo redivno, plodonosno vodico še tudi tiste kraje naše ljube domovine, kjer še zavest slovenska dozda spi, ter zdrami s svojimi milošumečimi valovi Slovence, da se zbudijo k duševnemu delovanju. Navduši jih s svojo zdravilno, čarobno močjo, da bodo, kakor domoljubni Laščanje, in kakor slišimo, skoraj tudi vrli Žavčanje, ne samo le v veselica, temuč tudi v umetnosti in na slovstvenem polji pokazali, da so Slovenci, in koliko more in na kakošni stopnji je že naš ljubi slovenski materni jezik! Bog ti pomози!

Iz Slovenskih goric 22. avg. — m — Poslednji obili pa prijazni dežek je vse oživel, kar že rasti več ni moglo, tudi živina bode imela paše. Sadja je navezано, da se drevje lomi. — Novih meš (primicij) je letos bilo tukaj okoli precej. Upati je, da še jih bode prihodnjič več, ker lavantinska škofija mešnikov še potrebuje. Pri primicijah je lepa navada, da novomešnik po dokončani službi Božji v družbi svojih sosedov in prijateljev se razveseljuje, ter zaroko svojo s cerkvijo in konec svojih študij praznuje tudi s posvetno veselico na čast lastne hiše in cele vasi ali srenje. Al nespo-

dobni se mi zdijo prišelci, ki pridejo na prežanje. Ne vem, ali je kje indi ta navada ali ne, pa v slovenskih gorica ne manjka prišelcev pri nobenem gostovanju, ne pri ženitvah, ne pri primicijah. Pridejo pa večidel hlapci in deklet po večerji domači; vidil sem tudi druge spešane delavce in otroke, in hodijo in lukajo okoli hiše, kjer je gostovanje, in se pomikajo, če kdo domačih od kod pride. Porednih ljudi ni viditi. Morda je kaka stara navada se s tem ohranila in bili so morda prišelci nekdanj poglavitni del gostovanja; al jez tega ne vem; gospodinjje še jim sicer zdaj rade piti in jesti nosijo. V obče pa se je gotovo ta navada zdaj preživela. Ni viditi poštenega na prežanju; vsak bi se tudi sramoval iti za prišelca. Tistim pa, katerim lastno srce in lastna pamet ne kaže, da je nespodobno pri oknih in durih in luknicah v sobo lukati, kako s častjo povabljeni gostje jedó, se mora ta napaka naravnost povedati. Mislim, naj bi to storili gospodje duhovniki na prižnicah najpred; potem lahko pri posamnih prigodkih zabranijo župani kot srenjski poveljniki. To bi bila najkrajša pot, da se med prišelce tudi nevradejo razbojniki, ki celo hišo in še goste v strah in nevarnost spravijo, kakor se je zgodilo pri sv. Jurji, kjer je 12 našemanih razbojnikov prepir počelo, tako, da so partinskega župana nevarno in več drugih menj ranili. Če moj nasvet ne velja, ga pustite; če je pa dober, ga sprejmite blagovoljno in izvršite, rojaki. Bog z vami!

Iz Ljutomera 26. avg. Ker smo nedavno oznanili, da smo tudi pomurski Slovenci osnovali „besedo“, ki jo bomo imeli 6. dan septembra, naj nam bo tedaj dovoljeno, častitim bravcem naznaniti kraj, kjer bode se naša slovesnost obhajala. Odločen je za to prostran gradič nekega rodoljuba, ki se le deset minut od trga vzdiguje na hribu v sredini krasnih goric. Od tod se ti, dragi bravec, odpira pogled res rajski krog in krog; ni tedaj preveč rekla ugledna talijanska gospá, ki je okolico to imenovala „zemeljski paradiž.“ Bistra Mura, plodonosno polje, zeleni travniki, prijazne vinske gorice, ki dajejo kapljico kraljico kapljic, mili pogled rojstnega kraja Stanka Vraza, in še mnogo drugih prijetnost — dragi bravec, kaj si hočeš več! Nadjamo se, da pride k veselici naši mnogo rodoljubov, ktere srčno vabimo.

Iz Črnomlja 30. avg. * Veselo novico vam morem naznaniti danes, da ne bo dolgo več trpelo, da se tudi med nami belimi Kranjci ustanovi narodni omiki potrebna čitavnica; v četrtek zvečer so štirje tukajšni veljavni možaki sklenili, v našem varošu čitavnico utemeljiti, namreč gosp. dr. Prevc, gosp. dr. Pestotnik, gosp. ravnatelj Kosec in gosp. kaplan Fajdiga. Bog daj srečo! Pokazali bomo, da Dolenci nismo zaspanci. Pa res je tudi, da v malih mesticah še bolj kakor v velicah je treba onega društvenega življenja, ki ga ponujajo čitavnice svojim udom, sicer je res dolgega časa konec vzeti. — Nadjamo se tudi zato, da bodo koristno národno napravo naši mnogospoštovani gospodje uradniki in tukajšni in bližnji duhovni gospodje, pa tudi uradniki gradaške fužine, in se vé da tudi domorodni naši mestjani podpirali.

Iz Bleda 20. avg. — Že ko sem bil še mladeneč, si mi je jako dopadal rajski kraj, ktereга Preširn po pravici imenuje „podoba raja“; pa tudi danes, ko je moja glava že siva, nisem družih misli; vsako leto zahajam sèm, da si dušo in truplo v čistem zraku in zdravi kopelji okrepcavam. Da! veliko veselja vživa tù, kdor je prijatelj narave; kdor pa hrepeni le po tem, kar tako imenovana „viša kultura“ po soire-ah v skazovanju obleke, plesu, godbi itd. svetu ponuja, ta naj le pete odmakne; za-nj ni tù veselja! Prava obleka so tukaj le široki slamniki in dobro okovane škornice; tù

plešejo le ribice v jezeru ali kaka ladjica, če jo viža nevajen mesten vesljár; od godbe ne slišiš družega, ko kako prosto domačo pesmico; politika edina pa je to, da gospôda „Prešo“ bere, kmet pa premišljuje, kako bi lože svoje davke plačeval. Žalibog! še „Novic“ ali družih slovenskih listov v tukajšnih gostivnicah ni. Morda je zato te dni Petranova mati dobila pismo iz Tržiča z napisom: „an die deutsche frau“; čeravno sem z veseljem sam vidil, da ta napis vrle gospé ni nič prav razveselil. — Gospod Rikli, mnogoskušeni vodozdravnik, ima letos veliko bolnikov, celó iz Pruskega, Angleškega, Bavarskega, Laškega, Štajarskega in Estrajskega, ktere z vodó (hidropatično) ozdravlja in jih tudi veliko ozdravi, ali jim saj zboljša zdravje. Kakor je veselo od ene strani, tako je čudno od druge, da zmiraj več popotnikov iz ptujih dežel semkaj zahaja kakor domačih, in da so vsi navdušeni lepote rajskega kraja; mi pa še komaj poznamo krasno našo mater Krajno! Stanovanje v tukajšnih gostivnicah je prav dobro; škoda le, da ga večidel ni dobiti med šmarnimi dnevi. Zlo sitno je res, ako pozno zvečer kak gost, včasih še z majhnimi otroci, le-sem prisedši, mora še le po celi vasi stanovanja iskati. Tej napaki bi se pač lahko v okom prišlo, ako bi pri gostivnici, kjer pošta ostaja, vse prazne sobe v gostivnicah ali pa v čednih kmečkih hišah zapisane bile, da popotnik kmali zvé, kam naj gré. Ta mali trud bi pač lahko tri velike gostivnice prevzele tako, da bi vsaka izmed njih en teden to skrb imela. — Naj konečno še povem, da 25. t. m. smo imeli v tukajšni farni cerkvi velike bilje za rajncega gospoda Riharja. Jože Plavež.

Iz Ljubljane. V seji zdravniškega društva, ki je bila v pondeljek pod predsedništvom c. k. medicinalnega svetovavca gosp. dr. žl. Andriolli-ta, je družbeni tajnik gospod prof. dr. Valenta zboru na znanje dal pismo, v katerem deželni odbor prosi družbo, naj mu svoje misli o napravi sila potrebne nove nornišnice na Kranjskem razodene. Gosp. primari dr. Fux vidi o tej častni nalogi veliko zaupanje, ki ga sl. deželni zbor v družbo stavi, ter misli, da ne reče napak-besede, ako pravi, da se ima zarad tega, da zdravniško društvo lepo napreduje in se čedalje več veljave pridobiva, zahvaliti največ gosp. tajniku prof. Valenta-tu, začasnemu vodju bolnišnice ljubljanske, kateri nevtrudljivo dela na polji znanstvenem in se iskreno poganja za veljavo društva. Zbor je resnico dr. Fuxovih besed pritrdil s tem, da je prof. Valenta-tu očitno zahvalo na znanje dal. Potem se je volil odsek, ki bo nalogo deželnega zbora v predarek vzel in prihodnjemu občnemu zboru svoje mnenje o osnovi nove nornišnice razodel; bili so v ta odsek po večini glasov izvoljeni gospodje: prof. Valenta, dr. Gauster, dr. Drag. Bleiweis, dr. Schiffer in dr. Mally. — Govorili in svoje skušnje razlagali so v tem zboru še sledeči gospodje: dr. Gauster o nekem sodniško-zdravniškem primerljeji, — dr. Drag. Bleiweis o tuberkulozi in tifusu, in dr. Gregorič v neki životni pohabi novorojenega deteta.

— Mnogo vojakov se povračuje iz Laškega skozi Ljubljano, ali da grejo kam drugam, ali pa na odpust (urlaub). Govori se, da 13 batalijonov zapusti Laško, kjer jih saj zdaj ni treba.

— Dr. Jan. Bleiweis-u, ki je v Préluki po cepljenji ovčje kužnine zdravim govedom za varnost gospodarjev in za znanstvo sploh važno stvar prvi dokazal, da je ovčja in goveja kuga edina bolezen, in dr. Mally-u, takrat c. kr. zdravniku v črnomaljskem okraji, ki mu je o teh skušnjah pomagal, je sl. c. kr. državno ministerstvo za nju marljivost in previdnost o teh skušnjah svojo posebno pohvalo naznaniti dalo. — Préluka in Zagorje zavoljo teh skušinj, ki jih

poprej še nikjer na svetu niso naredili, ostaneta zgodovinsko imenitna kraja.

— (*Pobérki iz različnih časnikov in brošúr.*) Brez obširnega pretresovanja stavimo v „kroniko sedanjega časa“, kar so nemški časnikarji blodili te dni. Celó teta „Augsburgerca“ si je najela svojega pisuna, ki naj oskruni slovesnost sv. Cirila in Metoda v Mariboru. Prijazno sprejet v tem shodu je odpeljávši se na železnico zažugal Slovincem v zahvalo njih prijaznosti: „ich wer's den Windischen schon geben“. Al kar je možek v „Allgemeine“ pisal, je le „testimonium paupertatis“ samemu sebi; sam pravi, da ne zná slovenski, pa vendar kritikuje jezik slovenski in razmere slovenske!! Mariborškemu listu „Corresp. für Untersteiermark“ pa se je plaža, ki jo je nakupčila „Augsburgerca“, tako prijetna zdela, da je je celi koš vzel v svoj list. Ravno ta list omenuje tudi v dopisu iz Ljubljane slovesnost v Kranji. Koliko resnice je zopet v tem dopisu, kaže najbolje to, da pravi, da „na Laborah se je čitavnici poklonila zastava!“ — Od ravno razpisanih služb pri deželnem odboru pravi, „dass die Ausschreibung der landsch. Dienststellen in weiteren Kreisen keine Aufmerksamkeit erregt habe“. Smešna brklarija, ako se vé, da je toliko kompetentov, da bi deželni odbor lahko 100 in še več služb oddal, če bi jih le imel! To so pač dosti zadostni „weitere Kreise“. Za „arhivarja“ bi bil dopisnik menda sam rad prosil, ker obžaluje, da taka služba ni razpisana. „Wenn sonst nichts ist, dem Manne könnte geholfen werden“. Da mora uradnik kranjskega deželnega odbora nemški in slovenski popolnoma znati, imenuje arhivar in spe „nationale Exklusivität“! — Kar se tiče tiste pisarije „Von Wien nach Triest“, ki jo je „Presse“ razglasila svetu in v kateri se slovenski jezik tako strastno psuje, da pisac pravi, da bi Slovenci „lajati“ mogli, ako bi popolnoma pozabili jezik nemški, pa pričakujemo od državne pravice, da ne bo dala žaliti jezika, ki ga govori ravnopravni narod slovenski in v katerem mu vlada sama naznauje postave svoje; kajti po takem se tudi ona žali, kadar se obrne s slovensko besedo do naroda. Kar pa ravno ta list „Presse“ iz Ljubljane piše o „agitaciji zoper župana“, je laž od konca do kraja. Če se pomenki nekterih mestnih odbornikov o cementovanji, o mestnem gasilnem redu in o obligacijah mestnih imenujejo „agitacija“, bojo po takih pisarijah zdaj saj tudi taki možje, ki niso iz tako imenovane „slovenske“ stranke, pa so se udeležili omenjenih pomenkov, dosti lahko spoznali, kam pes taco molí v onem Presse-inem dopisu.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Mestni župan dunajski dela velike priprave, da se Njih Veličanstvo cesar, kadar pride iz Frankobroda na Dunaj nazaj, slovesno sprejme. Vodstvo severne železnice je nek za okinčanje vseh kolodvorov in postáj na tej železnici 40.000 gold. odločilo. — Časniki pravijo, da v pondeljek je imela končna seja biti, in da potem zapustijo vladarji Frankobrod, Njih Velič. pa se 3. dné t. m. snide s kraljico angležko v Draždanah. — Državni zbor na Dunaji se neki začne 10. dné t. m. — Glas je počil, da minister kupčijstva grof Wickenburg, ki je za 3 mesce odpusta dobil, ne bode več nastopil ministerstva; dunajski časniki že imenujejo več naslednikov njegovih. Koliko je resnice v tem, ne vemo. — Preuzvišeni škof Strosmajer je 27. avgusta došel na Dunaj, kjer bo, kakor „Wanderer“ piše, ostal nekoliko dni. — Konec julija mesca je bilo med ljudstvom papirnatih desetíc za 9 milijonov in 526.881 fl. —

25. in 26. avgusta je bila sv. Cirilu in Metodu na čast velika svečanost v Brni. Snidlo se je nad 40.000 ljudi iz mest in kmetov Marskega in Českega; prvi dan je bila „beseda“ v „Augarten-u“, pri kateri je pelo čez 1000 pevcev. — Dr. Grégr, vrednik českých „Narod. Listov“, po tiskarni pravdi za 10 mescov v ječo obsojen, je po prostani kazni bil 27. avg. v Pragi iz ječe izpuščen; tisoč in tisoč ljudi ga je pričakovalo pred jetnišnico, ki so ga sprejeli s slavaklici, se v kočijo vpregli, da bi ga na dom peljali itd. Pri vsem tem velikem hrupu ni bilo nobenega nereda. — V Tirolih bodo praznovali 500letnico, kar je tirolska dežela združena z Avstrijo. — Darovi, ki so jih, razun večih daril, prejeli dosihmal sv. oče papež, znašajo 32 milijonov in 267.800 frankov. — Laška vlada po „Tr. Zeitg.“ čedalje več orožja in streliva na Francozskem, Angležkem in v Belgii nakupuje, da se vse čudi, odkod revna njena kasa dnarja jemlje. — Razprave v Frankobrodu še niso končane, ker ni vse tako gladko brez nasprotovanja šlo kakor se je izprva mislilo; kdaj bode zbora konec, se še ne vé, kakor se sploh še tudi nič prav za gotovo ne vé, kaj je sklenjeno, in se bo še le zvedilo, kadar bo celo delo dognano. Po zboru vladarskem se bojo neki začele posvetovanja ministerske, ktere imajo na podlagi vladarskih sklepov dodelati, česar ni še na drobno izgotovljeno. Zbor „nemških poslancev“ je svoje sklepe podal zboru vladarskemu. Od pruske vlade se pričakujejo nasprotni predlogi. — Veliki knez Konstantin je 25. avgusta Varšavo zapustil in se podal v Petrovgrad, poklican v ministerski posvèt, kteremu bo predsedoval car sam in v kterem se bo še le sklenilo, kaj naj se odgovori pismom avstrijske, francozke in angležke vlade o zadevah poljskih. Boj po malem še zmiraj trpi; ruska vlada se pripravlja za vojsko; pa tudi poljske puntarske čete se narašajo. — Knez črnogorski je vse glavarje naprosil, naj poiščejo vsakemu plemenu šolsko hišico; učitelje bo sam plačal. — Turški vojskovodja Omer paša leži v Kučuku bolan za neko ostudno boleznijo. — Zdaj se zopet iz Pariza sliši, da bi cesar Napoleon utegnil za to biti, da se kak kraljevič španjski posadí na tron meksikanski. — V Novem Jorku v Ameriki je bila 10. avgusta taka silna vročina, da so se 30 ljudém od solnca možgani vneli in da so še tisti dan pomrli.

 Po dopisu iz Zagorja moramo še enkrat ponoviti, kar smo rekli že dvakrat, da stare šestice so in ostanejo popolnoma veljavne, ker one s preklicanimi starimi krajcarji niso v nobeni zvezi. Laž je tedaj, kar se čenčá zoper šestice.

Žitna cena

v Ljubljani 31. avgusta 1863.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 93. — banaške 5 fl. 52. — turšice 3 fl. 62. — soršice 3 fl. 92. — rež 2 fl. 98. — ječmena 2 fl. 65. — prosa 2 fl. 87. — ajde 2 fl. 67. — oves 1 fl. 83.

Kursi na Dunaji 1. septembra.

5 % metaliki 77 fl. — kr. Ažijo srebra 11 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 82 fl. 95 kr. Cekini 5 fl. 32 kr.

Loterijne srečke:

V Gradcu } 26. avgusta 1863: 57. 85. 13. 44. 79.
na Dunaji } 16. 71. 50. 11. 3.
Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji bo 5. sept. 1863.